

seu captura debitoris regulariter locum habet, 267. Nisi debitor sit fugitivus, aut de fuga suspectus, *ib.* Istud intelligendum etiam de clerico debitore, 267. Ut debitor de fuga suspectus capi possit, quæ requirantur, *ib.* Et quod servetur de consuetudine, *ib.*

Citatio edictalis in quibus casibus locum habeat, II, 264. Ea non indistincte sed duntaxat in causa necessitatis permittitur, *ib.* Nec ab ipsa est incipiendum, quando in personam rei potest fieri executio citationis, *ib.* Citatio edictalis habet locum quando citandus malitiose se occultat, *ib.* Aut in domo sua manet clausus, ne citetur, *ib.* Item quando locus, ubi quis citandus foret, non potest tuto adiri, *ib.* Et quid si nuntius non introditur in civitatem ad faciendam ibi citationem, 265. Citatio edictalis etiam habet locum, quando citandus est vagabundus, *ib.* Et quando contradictor est incertus, *ib.* Et quando in genere citantur omnes quorum interest, *ib.* Cautela singularis pro emptoribus castrorum, et pro adeuntibus hereditatem suspectam ut publicis edictis curent citari omnes interesse habentes, *ib.* Modus citandi per edictum competit solum iudicibus ordinariis, ac per principem delegatis, *ib.*

Citatio an sit litis exordium, II, 169. A citatione incipit iudicium quoad certos effectus; puta, quoad perpetuandam jurisdictionem delegatam, *ib.* Et quoad interrumpendam prescriptionem mere odiosam in causis civilibus, *ib.* Et in causis criminalibus, 170. Iudicium incipit tum a citatione, tum a litis contestatione, sed diversimode, *ib.* Citatio legitime interposita, inducit preventionem fori, seu jurisdictionis, 234. Citatio invalida non arctat citatum, nec perpetuat jurisdictionem citantis, *ib.* Ut inducat preventionem fori, debet citatio emanasse auctoritate iudicis, *ib.* Atque ad petitionem partis ubi agitur ad utilitatem privatam, alias secus, *ib.* Debet etiam citatio pervenisse ad notitiam citati, 232. Citatio realis fortior est verbali, etiam anteriori, *ib.*

Citationis effectus qui, II, 267. Præcipuus ejus effectus est comparitio, *ib.* et 269. Citatio peremptoria debet continere clausulam, *Peremptorie*, et an fieri possit sine causa, 268. Citatio inducit preventionem inter plures iudices, *ib.* Ac perpetuationem jurisdictionis respectu delegati, *ib.* Etiam si nondum ante obitum delegantis pervenerit ad notitiam citati, 269. inducit litis pendentiam, postquam tamen ad partem citatam pervenerit, *ib.* Factique rem litigiosam, *ib.* Interrumpit prescriptionem odiosam, *ib.* Citatio invalida aullum de se producit effectum, *ib.* Convahdatur tamen per comparitionem citati, *ib.* Adeo ut nulliter citatus et comparens, non possit amplius excipere contra nullitatem citationis, *ib.*

Citatio facta die feriato ad non feriatum, an valeat, II, 318. in citatione triplex actus intervenire solet, et qualis, *ib.* Mandatum iudicis de citando potest fieri diebus feriatis, 319. Dummodo non fiat a iudice pro tribunali sedente, *ib.* Cita-

tionis executio per apparitorem non potest fieri die feriato, *ib.* Loquendo de feriis sacris et repentinis, secus in rusticis, 320. Disparitas inter executionem citationis, et mandatum iudicis de ea exequenda, *ib.* Citationis executio est actus judicialis, *ib.* Processus ex citatione inchoatus nequit fieri die feriato, 321. Citatio facta die non feriato ad feriatum est invalida, *ib.* Valet tamen citatio facta cum assignatione termini usque ad talem feriam, *ib.* Citatus ad diem feriatum an teneatur comparere die sequenti, 322. Citatio facta ad diem feriatum ex errore, qui tacite inest, an valeat, *ib.* Cautela in citatione adhibenda, *ib.*

Citatio per edictum, an in dubio censatur ad notitiam citati pervenisse, II, 423. Si citatus postea moram purgaverit, allegando justam causam absentiae, non reputatur contumax, *ib.* Ut quis dicatur contumax, requiritur ut sit citatus tribus edictis, vel uno peremptorio, et quomodo, 424 et 434. Vide *Contumax*. Citatio cedit tota dies, 426. Citationis terminus peremptorius, est quædam sententia interlocutoria, *ib.* Hæc transit in rem iudicatam quoad partes, non quoad iudicem, *ib.* Citatio actoris contumacis, quomodo fieri debeat, 428. Præsertim, si sit absens, vel latitet, *ib.* Dicta de citatione actoris contumaciter absentis, etiam procedunt in citatione rei contumacis, *ib.*

Quale citationum, seu temporis intervallum ad eas de jure civili requiratur, II, 428. Et quid spectato jure canonico, et consuetudine fori ecclesiastici, 429. Citatio prima vocatur conventionalis; secunda monitoria, et tertia peremptoria, 433. Tres istæ citationes de jure civili debent fieri per intervallum, saltem decem dierum, *ib.* De jure canonico intervallum hoc est positum in arbitrio iudicis, *ib.* Dummodo hic terminum illum non nimis restringat, *ib.* Reus in prima citatione contumax, secundo et tertio citandus est, *ib.* Utrum reus, qui tantum fuit contumax in prima citatione, non item in secunda, vel tertia, possit condemnari in expensis per actorem factis tempore primæ citationis, 434. An si reus ad primam citationem dixerit se nolle comparere, denovo sit citandus, *ib.* Si reus citatus veniat intra terminum prorogatum citationis, vel postea, quid possit, 436. Citatio debet pervenisse ad reum citatum, aut per hunc stetisse, quo minus perveniret, ut inducatur litis pendentia, 432. Et quod sufficienter citationem insinuaverit, *ib.* Item, quod citatio sit apta, *ib.* Qui dolose facit ne citatio ad ipsum perveniat, habetur pro citato, *ib.* Legitime enati et contumaciter absentes, habentur pro presentibus, III, 274. Citatio, seu alia monitio testis, non requiritur partibus presentibus, et non contradicentibus, 47. Citatio partis adversæ regulariter requiritur ad productionem testium, *ib.* Exceptis certis casibus, 48. Citatio illa debet scribi inter acta iudicii, 47. Plus operatur monitio iudicis ut pars adversa compareat, quam citatio nuntii, 48. Citatio testium, qui sunt alienæ jurisdictionis, debet expediri per litteras

Mutui compassus, 49. Citatio clericorum non residentium qualis esse debeat, III, 421.

Citatio valet tam subditi in alieno territorio, quam non subditi in suo, VII, 60, 99. Citatus etiam ab illegitimo iudice, nisi notorie tali, debet comparere, 138.

CLANDESTINA matrimonia. Vide *Matrimonium clandestinum*. Clandestina matrimonia dupliciter esse dicuntur, et quid juris de eis, V, 394.

Clandestina sponsalia valent, 310.

CLANDESTINE facta plerumque sunt suspecta, clam quid fieri dicatur, VII, 10.

CLARA non admittunt interpretationem, nec voluntatis conjecturam, VII, 115.

In claris non admittitur interpretatio, V, 605.

CLARISSARUM origo, V, 14.

CLAUDUS an valeat ordinari, I, 509.

CLAVIBUS transfertur rerum possessio, et quando, II, 351. In dubio præsumitur traditio clavium facta causa custodiae, *ib.*

CLAUSULA illa, *Alia etiam declaratione non secuta*, quid operetur, I, 151. Referuntur jura, in quibus ea apponitur, *ib.* Ea raro locum habet, 154. Clausula illa, *Vires nolimus obtinere, Nullam obtineat firmitatem*, etc., quando importet nullitatem ipso jure, 231. Sub clausula, *Et quidam alii*, in rescripto iustitiæ qui comprehenduntur, 237. Clausula illa, *Si res ita est, si preces veritate nitantur*, in rescriptis vel apponitur, vel subintelligitur, 240. Idem dicendum de clausula, *Salvo jure alterius*, *ib.* Clausula, *non aliter*, denotat formam substantialem in rescriptis, 242. Clausula, *Nulla obstante consuetudine contraria*, quid operetur, 274 et 300. Clausula, *Tanquam sedis apostolicæ delegatus*, et clausula *Etiam tanquam sedis apostolicæ delegatus*, quid importet, 547.

Clausulæ salutares solent addi libello. quæ, II, 256. Clausula positionibus addita, *Salvo jure impertinentium, et non admittendorum*, quid operetur, 504. Clausula *Constitio*, quid importet, 523. Clausula, *Sola facti veritate inspecta*, quid importet, 525. Clausula illa ut iudex procedat, *Sola facti veritate inspecta*, plus operatur, quam clausula, *Summarie, ac de plano*, III, 278. Clausulæ præjudiciales, quæ, 362. Hæc claudunt os partibus, et ligant manus iudicis, nisi concedatur oris aperitio contra eas, *ib.* Oris aperitio a quo petenda, *ib.*

Clausula, *Non obstante, quod aliud beneficium obtinere noscaris*, quid operetur, III, 512. Clausula, *Ex nunc prout ex tunc*, quid operetur, IV, 14. Clausula, *Motu proprio* tollit subreptionem, 36. Clausula, *Amoto quolibet illicito delentore*, quid operetur, *ib.*

Clausula, *Non obstantibus quibuscumque privilegiis*, quid operetur, VI, 318. Clausula, *Non obstantibus privilegiis sub quacumque forma conceptis*, et clausula, *Etiam illorum, quorum specialis mentio fieri deberet*, quid operetur, *ib.*

Clausulæ confirmationibus privilegiorum insertæ quomodo sint intelligendæ, 314. Et quidem in specie quomodo intelligendæ sit clausula,

Quatenus sunt in usu, vel Dummodo sint in usu, ib. Item clausula, *Dummodo sacris canonibus non adversetur*, 513. Item clausula, *Dummodo decretis concilii Tridentini non adversentur*, 516. Clausula, *Dummodo non sint revocata, ib.*

Causulæ litterarum dispensationis Papalis quænam? et quomodo observandæ, et verificandæ pro foro externo super impedimentis matrimonii, V, 601. *Discretionis tuæ* quomodo intelligendæ, 603. *Quatenus deposita per te omni spe cujuscumque muneris aut præmii etiam sponte oblati, qualiter, ib.* *Si preces veritate nitantur, et Si preces veritate niti repereris*, quomodo differant, et intelligendæ veniant, 606. *Quod ipsi nobiles, vel de nobili genere creati, vel illustres existant*, quomodo intelligendæ et verificandæ, 607. *Ex honestis familiis*, quomodo intelligatur, 608. *Principalis, vel Ex principalioribus populi aut loci*, quomodo intelligatur, *ib.* *Defectus dotis*, quomodo intelligatur, *ib.* *Angustia loci*, quomodo intelligatur remissive, *ib.* Intelligitur, per eam domicilium originis, *ib.* *Ab incestus reatu et excessibus hujusmodi absolvas*, quomodo intelligendæ, 609. *Imposita eis salutari penitentia*, quomodo intelligendæ, et adimplendæ, *ib.* *Et quatenus causa, etc. in iudicium deducta fuerit partito iudicato*, quomodo intelligendæ et adimplendæ, *ib.* *De tu mulier diffamata remaneret, graviusque inde scandala possunt verosimiliter exoriri*, 612. *Prolem suscriptam, si que sit, vel suscipiendam eandem legitimam discernendo*, 613. Clausulæ observandæ, et verificandæ in litteris dispensationis, *In forma pauperum*, 624. Clausulæ observandæ et verificandæ in litteris dispensationis pro solo foro interno, 631. *Discreto viro confessori, etc.* quomodo intelligatur, *ib.* et seqq. *Discretionis tuæ committimus, quatenus ita est, etc.*, qualiter intelligatur, 633, quomodo, *audita prius sacramentali confessione, ib.* Quomodo, *in foro conscientie tantum*, 634. Quomodo *sublata occasione, ib.* Quomodo, *in iuncta ei gravi penitentia* 635. Quomodo, *a quibusvis sententiis, etc.*, absolvas, *ib.* Quomodo, *dicta muliere de nullitate prioris consensus certiorata*, 636. Quomodo, *secreto contrahere, ib.* Quomodo, *prolem susceptam legitimam discernendo, ib.* Quomodo, *super his nullis testibus requisitis*, 637. Quomodo, *presentibus laniatis, ib.* *Neque latori restituas, ib.* Quomodo, *quod si restitueris, nihil suffragentur*, 638. Quomodo, *gratis ubique, ib.*

Clausula, *partito iudicato*, quid importet, V, 609.

CLAUSURA monasterii quid, V, 88. Et quæ veniant ejus nomine, *ib.* Clausura monialium quoad egressum, 89. Moniales gravissime prohibentur egredi e monasterio, *ib.* Incendium tamen, et morbus communitati periculosus, sunt causæ egrediendi, 90. Sicuti et aliæ causæ his similes, *ib.* Infirmitas uni tantum moniali periculosa, est causa egrediendi, *ib.* Illatio practica de balneis, 91. Causam egrediendi e clausura approbare et licentiam dare pertinet ad episcopum, *ib.* Etiam

in monasteriis exemptis, *ib.* Clausura monialium quoad ingressum, 92. Etiam ingredi nemo potest, *ib.* Exceptis infantibus, non item adultis amentibus, *ib.* Dissuadetur infantium admissio ad clausuram, *ib.* Puellæ possunt educationis causa clausuram ingredi cum certis conditionibus, *ib.* Ac etiam regiae personæ, 93. Cum comitatu honesto solito, *ib.* Quænam personæ in tali comitatu admitti possint, *ib.* Est attendenda consuetudo loci, ac monasterii, 94. Præsertim in personis extraneis ad comitatum non pertinentibus, *ib.* Quid juris si plures personæ principes simul ingrediantur, *ib.* Electores et principes Romani imperii licite ingrediuntur clausuram, *ib.* Monitum pro superioribus, 95. Fundatores non possunt ingredi clausuram, *ib.* In personis non privilegiatis requiritur moralis necessitas ad ingrediendum, *ib.* Enumerantur plures similes necessitates, *ib.* Confessarii monialium in quibus casibus possint ingredi, *ib.* Et ibidem celebrare Missam, 96. Ad ingrediendam clausuram requiritur licentia superioris et cuius, *ib.* Debet esse in scriptis obtenta, *ib.* Nisi adsit repentina necessitas, *ib.* Vel casus ordinarius medici, chirurgi, etc., 97. Episcopus et superiores nec aliis licentiam dare, nec ipsi valent intrare clausuram extra casum necessitatis, *ib.* Inter casus necessarios est causa visitandi, non item inducendi novitiam, vel electiones celebrandi, *ib.* Licite ingrediens, quamdiu in clausura manere possit, 98. Circa clausuram monialium potest attendi consuetudo, quæ tamen si incipit esse præjudicialis, debet tolli per episcopum, *ib.* Ac superiores ordinis, quomodo, 99. Clausura monasterii virorum in quo consistat, *ib.* Religiosus sine licentia superioris expressa vel interpretativa non potest exire monasterio, *ib.* Exiens sine licentia non peccat mortaliter, *ib.* Mulier monasterium virorum prætextu privilegii ingredi, vel in illud admitti non potest, 100. Mulier quævis etiam absque prætextu privilegii ingrediens monasterium virorum, peccat et pœnas incurrit, *ib.* Excepto casu processionis, sepulturæ, vel officii divini, 101. Excipiuntur etiam principes personæ, 102. Quando peccent religiosi comitando illicite ingressas mulieres, vel cum eis confabulando, *ib.*

CLERICATUM, vel statum monachalem suscipiens, an circa ante gesta gaudeat privilegio fori, II, 248. Re adhuc integra gaudet is privilegio fori, *ib.* Si res non amplius est integra, variant doctores, estque opus distinctione, *ib.* Super clericatum malefactoris per iudicem laicum capti, et dicentis se esse clericum, quis sit iudex competens, 250. Cognitionis hujus causæ pertinet ad iudicem ecclesiasticum, *ib.* Vocato tamen iudice sæculari, vel alio cuius interest, 251. Quid, si constet malefactorem illum esse clericum, aut si communi existimatione habitus fuerit pro clerico, *ib.* Vel si fuit deprehensus in habitu clericali, 252. Quæstio clericatus est præjudicialis, 251.

CLERICI beneficiarii quinam teneantur facere

professionem fidei, I, 89. Debitam fidei professionem facere omittentes, qualiter peccent, 95. Qualiter ipsi fructus non faciant suos, 96. An hæc pœna procedat de distributionibus quotidianis, *ib.* Pœna ista non procedit de fructibus duorum primorum mensium, sed de fructibus postea primum decurrendis, *ib.* Et hoc etiamsi postea beneficiarius emittat professionem fidei, *ib.* An beneficiarius non faciens debitam professionem fidei, teneatur restituere fructus sui beneficii ante omnem iudicis sententiam, *ib.* Clericis beneficiaris omittentibus professionem fidei, non suffragatur possessio beneficii, et qualiter, 97. Nec defenduntur regula, *De annali possessione*, 98. Bene vero regula, *De Triennali*, *ib.* Quibus teneatur applicare fructus beneficii ob intermissam fidei professionem non acquisitos, *ib.* Omittentes horas canonicas an teneantur ad restitutionem fructuum ante sententiam declaratoriam iudicis, 96.

Clerici an obligentur legibus civilibus, et statutis sæcularibus, I, 165. Præsertim quæ nominatim disponunt de Ecclesiis, rebusque ecclesiasticis, *ib.* Etiam in earundem favorem, et commodum, *ib.* Clerici an teneantur legibus et statutis laicorum, quæ aliquid generaliter præcipiunt, aut prohibent, nec statui clericali præjudicant, 167. Statutum sæculare taxans justum pretium frumenti, etc., obligat clericos, et quæ ratione, 168. Quid dicendum de edicto prohibente extractionem frumenti e regno, et huiusmodi, *ib.* Clerici an possint compelli ad talium statutorum sæcularium observantiam, et a quo, 169. Consilium optimum, exemplo sancti Caroli Borromæi, in talibus casibus practicandum, *ib.* Differentia inter statutum laicorum, quod specificè disponit de clericis, seu ecclesiis, et quod generaliter procedit, 170.

Clerici sunt membra reipublicæ, specialiter tamen privilegiata, I, 171. Ad clericos extenduntur leges sæculares de contractibus, si sint favorabiles, secus, si sint præjudiciales, *ib.* Hæc distinctio declaratur exemplo pupilli, ac servi, *ib.* Ad clericos extenduntur leges corpori juris civilis insertæ, disponentes circa contractus, etc., si sacris canonibus non contrariantur, 172. An pariter extendantur ad clericos statuta inferiorum laicorum circa contractus, 173. Sententia negativa est communis, ac tenenda, *ib.* Dantur nihilominus certi casus, in quibus statuta laicorum extenduntur ad clericos, vel hos afficiunt, 174. Et qui sint illi casus, *ib.* et seqq. Clericus quando agit contra laicum in foro civili, debet servare in præparatoris iudicii statuta laicorum, 175. Tale tamen statutum non afficit clericum directe, sed solum indirecte, *ib.* Clericus si vult uti statuto laicali pro se, tenetur illud etiam admittere contra se, *ib.* Clericus etiam volens, non potest in iudicem laicum consentire, 176. Clericus quandoque habendus est jure laici, *ib.* Ut accidit in clerico negotiatore, vel si non alio jure pascere potest, nisi civico, *ib.* Clericus an teneatur statuto laicali

irritante contractum factum absque certa solemnitate, *ib.*

Clericus non episcopus ut exerceat ea, quæ sunt ordinis episcopalis, nequit consuetudine etiam immemoriali acquiri, I, 280. Bene tamen potest hoc fieri ex concessione Papæ, et quæ ratio disparitatis, *ib.* Omnes clerici episcopis interiores possunt eligi, 312. Clericus magis tenetur obedire episcopo quam principi sæculari contrarium præcipienti, II, 44. Majoritas inter clericos consideratur ex quinque causis, et quibus, 40.

Clerici utrum possint postulare, seu agere advocatum ad lites, II, 80. Saltem pro foro Ecclesiæ, *ib.* Et quid, si quis sit sacerdos, *ib.* Clerici pro se aut Ecclesia sua, et pro miserabilibus personis, possunt advocatum agere etiam in foro sæculari, *ib.* In causis criminalibus tamen, ubi agitur de pœna sanguinis, clericus omnino abstinere a postulando, 81. Etiam ex parte rei et ad ejus defensionem, *ib.* Clericus non potest contra Ecclesiam, in qua beneficium habet, pro extraneis advocatus, vel procurator existere, alioquin spoliatur beneficio, *ib.* Clerici in suis bonis patrimonialibus non gaudent beneficio restitutionis in integrum, bene tamen Ecclesia, et quæ ratio disparitatis, 131. Eodem privilegio gaudent bona clericorum et Ecclesiarum, quomodo intelligendum, 132. Vide infra *Restituere in integrum*. Clerico minoreni in reauantiatione beneficii ecclesiastici graviter læso, an danda sit restitutio in integrum, 139. Clericus ille an indigeat nova collatione beneficii, ad quod restituitur, 140.

Clerici peregrini non sunt admittendi ad divina celebranda sine commendatitiis sui ordinarii, I, 520. Explicatur c. 1, *de Clericis peregrinis*, requirens ad hoc quinque episcoporum sigilla, *ib.* Si clericus casualiter amiserit litteras testimoniales, non sufficit sola oblatio juramenti de sua ordinatione, *ib.* Quomodo in tali casu probanda sit ordinatio clericis, *ib.* *De clericis peregrinis*, qua ratione differat a titulo penultimo libri secundi decretalium qui inscribitur, *De clericis peregrinantibus*, 519.

Clericus de omni crimine debet coram iudice ecclesiastico conveniri, non coram laico, II, 179. Etiam si clericus esset calumniator in accusando laicum coram iudice sæculari, *ib.* Sed est coram iudice ecclesiastico conveniendus, ab eoque puniendus, 180. Nec valet consuetudo contraria, etiam immemorialis, *ib.* Ex commissione tamen Papæ posset laicus esse iudex in causa criminali clericorum, *ib.* Clericus coram iudice sæculari convictus, aut confessus, ideoque a suo episcopo condemnari, aut puniri non potest, *ib.* Habet tamen ejusmodi confessio quosdam alios effectus non judiciales, et quales, *ib.* Iudex ecclesiasticus, coram quo clericus delinquens conveniri debet, est proprius ejus episcopus, *ib.* Episcopus proprius clericis conveniendi, censetur quis pluribus modis, 181. Clerici Ecclesiarum cathedralium, et collegiatarum, in primâ instantia coram epis-

copo sunt conveniendi, *ib.* Nisi habeant speciale privilegium, aut consuetudinem in contrarium, 182. Clericus quando in loco beneficii possit conveniri, 181. Si beneficium requirit personalem residentiam, tunc clericus censetur ibi domicilium contraxisse, *ib.* Clericus una cum laico delinquens, privative convenitur coram iudice ecclesiastico, 182.

Clericum criminis, quando iudex ecclesiasticus possit tradere curiæ sæculari, II, 183. Contra illum sunt observandi quatuor gradus pœnarum, *ib.* Alius est ordo procedendi contra clericum, quando pœna incipit a crimine, alius, a contumacia, *ib.* Probabilis est, quod clericus ob nullum crimen possit tradi curiæ sæculari, nisi in casu incorrigibilitatis, aliisque specialiter exceptis, *ib.* Revertuntur casus speciales, in quibus clerici criminosi statim traduntur curiæ sæculari, 184. Clerico an possit dominus feudi auferre feudum ob crimen de quo per iudicem ecclesiasticum est condemnatus, 189. Vide *Judex feudatium*. Clericus minoreni potest in causis beneficialibus et spiritualibus agere, ac respondere in iudicio absque curatore, 193. Secus si est minor quatuordecim annis, 191. Quid juris, quando clericus in una diocesi habens beneficium, committit in alia crimen dignum privatione ejus, 212. Expenditur intellectus *Postulasti, de foro comp.*, *ib.* Titulus beneficii inhæret ossibus clerici, *ib.* Clerici nequeunt in se prorogare jurisdictionem iudicis ecclesiastici, absque consensu proprii episcopi, 220. Nec jurisdictionem laici, etiam de consensu episcopi, *ib.* Ut clerici possint in se prorogare jurisdictionem iudicis, non sui, quæ requirantur, *ib.* Clericus diffamans nequit conveniri coram iudice laico, 233. Clericis privilegium fori an et quo jure competat, 234. Clericorum nomine, qui hic comprehendantur, *ib.* Etiam monachi, regulares, moniales, ac novitii gaudent privilegio fori, 235. Novitius grave crimen committens, coram iudice ecclesiastico conveniendus est, *ib.* Et quid si dimisso habitu redeat in sæculum, *ib.* Quo jure clericis competat privilegium fori, variant doctores. 235. Refertur, ac probatur sententia volens exemptionem clericorum esse de jure duntaxat humano, *ib.* Et auctores qui eam tenent, allegantur, 236. Refertur ac multipliciter probatur sententia asserens exemptionem clericorum esse de jure divino, quin et naturali, 237. Eadem sententia confirmatur per textus juris canonici aperte dicentes exemptionem clericorum personalem esse de jure divino, 238. Sicut et exemptionem Ecclesiarum, rerumque ecclesiasticarum, sive immunitatem realem, 239. Certum est, quod clerici, Ecclesiæ, bonaque ecclesiastica, jure divino gaudeant privilegio fori, quoad ea, quæ sunt vere spiritualia, etc., 240. Probabilis est, quod etiam in temporalibus jure divino eximantur, 241. Solvuntur rationes oppositæ sententia, *ib.* Clerici de agris, ac possessionibus, solvant onera realia, 242. Quid